

דף כב.

עין משפט א.

אור"ח סימן תקעו פעיף ט

עיין לעיל דף יט : עין משפט ג

עין משפט ב.ג.ד.ה.ו.

אור"ח סימן תקעו פעיף ו.ז

ו. וכן על חיה רעה שנשתלחה, אפילו לא הזיקה אלא נראית בלבד, מתעניין ומתריעין בכל מקום, אפילו הרחוקים; אבל אם אינה משולחת, אינה אלא מקרה. איזו היא משולחת, נראתה בעיר ביום, הרי זו משולחת; נראתה בשדה ביום, אם ראתה שני בני אדם ולא ברחה מפניהם, הרי זו משולחת; ואם היתה שדה שסמוכה לאגם, וראתה שני בני אדם ורדפה אחריהם, הרי זו משולחת; לא רדפה אחריהם, אינה משולחת. ואם היתה באגם, אפילו רדפה אחריהם אינה משולחת, אלא אם טרפה שניהם ואכלה אחד מהם; אבל אם אכלה שניהם באגם, אינה משולחת, מפני שזה הוא מקומה ומפני הרעבון טרפה, לא מפני שהוא משולחת.

ז. בתים הבנויים במדברות ובארצות הנשמות, הואיל והם מקום גדודי חיה, אם עלתה לגג ונטלה תינוק מעריסה (פירוש מטה קטנה מענין הנה ערשו ערש ברזל (דברים ג, יא)) הרי זו משולחת, ואם לא הגיע למדה זו אינה משולחת שאלו בני אדם שסכנו בעצמם ובאו למקום החיות; אבל שאר מיני רמש הארץ ורמש העוף ששולחו והזיקו, כגון שלוח נחשים ועקרבים שמזיקים ואינם ממיתים, ואין צריך לומר צרעים ויתושין והדומה להם, אין מתענים עליהם ולא מתריעין.

עין משפט ז.

אור"ח סימן תקעו פעיף א

א. כשם שמתענים ומתריעים על עצירת גשמים, כך מתענים על שאר צרות י' עד שירחמו מן השמים.

ר. ממשנה בתענית י"ט. וביבמות ס"ג. ורמב"ם ריש פ"א מהלכות תענית. ושם מצות עשה לזעוק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שתבא על הצבור.

דף כב:

עין משפט א. אר"ה סימן תקעו סעיף ה

ח. וכן על ירקון והשדפון משהתחיל בתבואה, אפילו לא התחיל אלא במקום אחד כמלא פי התנור, מתענין ומתריעין (ואפילו הרחוקים) (טור), רק שיהיו באותו הפרכיא (ר"ן).

עין משפט ג. אר"ה סימן תקעה סעיף א

א. כשם שהצבור מתענים ומתפללים על צרתם כך כל יחיד מתענה ומתפלל על צרתו ^ש, היה לו חולה או תועה במדבר או חבוש בבית הסוהר יש להתענות ולבקש רחמים, ולא יתענה בשבת ובמועד ור"ח וחנוכה ופורים.

עין משפט ד. אר"ה סימן תקעו סעיף ב

ב. איזהו דבר ^ת, עיר שיש בה ת"ק אנשים ^א ויצאו ממנה ג' מתים ^ב

ובמקדש בחצוצרות וכן בשופר, אבל בגבולין או שופר או חצוצרות. ובספר מגיד משרים למר"ן פ' אמור דף ל"ה ע"ד כתב וז"ל וכלל זה יהיה בידכם כל זמן שהעולם יהיה צריך לגשמים ביותר תלכו ותקיפו הצדיקים ותענו, ועל כל צרה שלא תבא תקיפו ז' פעמים, ודוקא על הגשמים צריך להקיף עם ד' המינים ג"כ מפני שהם באים לרצות על המים, ע"ש.

^ש. כדי להכניע לבו, ויש גם חיוב להתענות על צרתו או צרת חברו. ברכי יוסף מהמאירי.

^ת. והיום אין מתענין כלל בשעת הדבר. מ"א ס"ק ב', וכן אמרו בשם האר"י ז"ל.

ובזמן הדבר לא ילך לבית החיים. כה"ח אות ז'.

וכן בשעת הדבר לא ילך אדם באמצע הדרכים.

המתים מן הדבר יזהרו לראות שלא יהיו ידיהם כפותות אלא פשוטות ולא יהיה להם בגד בפיהם. כה"ח אות ט'.

^ו בזמן הדבר טוב לומר סדר פטום הקטורת, ויזהר מדבר שקר כי הוא מסוכן.

ובזוהר מובא שיקחו ארבעים אנשים כשרים ויחלקו אותם לד' זוויות בעיר ויאמרו פטום הקטורת בכוונה גדולה ועוד פסוקים. כה"ח אות י'.

בזמן הדבר ראוי שאדם יכסה מצחו. כה"ח אות י"א.

^א. וגם העכו"ם מצטרפים למנין זה. ברכי יוסף אות ב'.

^ב. והיינו בריאים ולא חולים ולא זקנים. כה"ח אות י"ד.

בג' ימים זה אחר זה הרי זה דבר, ואם יצאו ביום אחד או בד' ימים אין זה דבר, ואין הנשים והקטנים והזקנים ששבתו ממלאכה בכלל המנין.

עין משפט ה.ו. או"ח סימן תקעו פעיף יא

יא. ז. על ריבוי הגשמים שהבתים נופלים מתפללים, אבל בא"י שהיא ארץ הרים ובתיהם בנויים באבנים ורוב הגשמים טובה, אין מתפללין על רוב הטובה.

אבל בצפת מצוים מפולת בתים משום ריבוי הגשמים ומתפללים עליהם. ועיין עוד שם פרטים בענין זה.